

LOO PLAN
voor bos, natuur en landschap

NATUURTOETS 2010

***Omvorming manege tot
Mossel Events te Otterlo***

COLOFON

OPDRACHT

Het uitvoeren van een natuurtoets in het kader van de Flora- en faunawet en
Natuurbeschermingswet 1998

OPDRACHTGEVER

Kreeft Consultancy
Van Broeckhuysenstraat 23
6721 TC Bennekom

OPDRACHTNEMER

LOO PLAN, voor bos, natuur en landschap
Diepesteeg 4
6994 CD De Steeg
tel.: 026 – 351 41 74
fax: 026 – 443 10 48
info@looplan.nl
www.looplan.nl

Uw kenmerk : uw e-mail d.d. 15 april 2010

Ons kenmerk : 2010-609-00711

Datum : 18 mei 2010

Contactpersoon : de heer R. Kreeft

Contactpersoon : Marko Sinke

Medewerking van : Caroline Hoogerwerf

Vormgeving : Marianne Mooij

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	WETTELIJK KADER	4
3	WERKWIJZE	6
4	BESCHERMDE GEBIEDEN	7
4.1	HET ONDERZOEKSGBIED	7
5	RESULTATEN	10
5.1	BESCHERMDE GEBIEDEN	10
5.2	PER SOORTGROEP	13
6	CONCLUSIE	16
6.1	ONDERZOEKSGBIED	16
6.2	BESCHERMDE SOORTEN	17
6.3	AANBEVELINGEN	18
	LITERATUURLIJST	

BIJLAGEN

1	VERBODSBEPALINGEN VAN DE FLORA- EN FAUNAWET
2	VEEL GEBRUIKTE DEFINITIES FLORA- EN FAUNAWET
3	KAART
4	INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN NATURA 2000 GEBIED
5	GELUIDSBEREKENINGEN

1 Inleiding

De huidige manegehal aan het Mosselsepad 28 te Otterlo wordt omgebouwd tot evenementenhal Mossel Events (paint ball en challenges) en de bar/restaurant wordt gerenoveerd. Hierdoor verdwijnt de manegefunctie.

De verbouwingsactiviteiten vinden intern en aan de bestaande gebouwen plaats. Er is geen nieuwbouw gepland.

Met de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet in 2002 is men verplicht om voor dergelijke ingrepen de gevolgen voor de eventueel aanwezige beschermde flora en fauna inzichtelijk te maken.

Voor een volledig inzicht moeten over het jaar verspreid verschillende veldbezoeken worden uitgevoerd. In de praktijk blijkt dit in de meeste gevallen niet noodzakelijk. Op basis van één veldbezoek wordt de locatie door een ecooloog onderzocht op de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten. Bij dit bezoek wordt, met behulp van een brede ecologische kennis, ook een inschatting gemaakt van de kans op aanwezigheid van beschermde soorten. Een dergelijk onderzoek wordt vaak aangeduid als 'quickscan Flora- en faunawet'.

Als het op basis van de quickscan aannemelijk is dat de voorgenomen plannen beschermde flora en fauna beïnvloeden, wordt voor deze soortgroepen nader onderzoek aanbevolen. Bij een nader onderzoek is men veelal strikt gebonden aan een bepaalde periode van het jaar waarin het onderzoek moet worden uitgevoerd.

Bescherming van gebieden valt onder de Natuurbeschermingswet 1998. De onderzoekslocatie grenst aan een beschermd gebied. Daarom moet een oriënterend onderzoek plaatsvinden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het beschermde gebied maakt tevens deel uit van de ecologische hoofdstructuur (EHS) welke onder provinciale bescherming valt. In de provincie Gelderland zijn de eisen voor de EHS vastgelegd in kernkwaliteiten. De voorgenomen werkzaamheden worden ook getoetst aan deze kernkwaliteiten van de EHS.

Loo Plan BV is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door dit Netwerk opgestelde richtlijnen.

De locatie is op 16 april 2010 onderzocht.

De bevindingen worden in de volgende hoofdstukken beschreven.

2 Wettelijk kader

NATUURBESCHERMINGSWET

Wanneer het onderzoeksgebied nabij of in een beschermd gebied ligt, is men volgens de Natuurbeschermingswet 1998 verplicht te onderzoeken of de activiteiten negatieve effecten kunnen hebben op de beschermde gebieden. Er wordt getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van de beschermde gebieden.

Hierbij zijn drie situaties denkbaar:

1. *Geen negatieve effecten op beschermde gebieden.*
Er is geen vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet nodig.
2. *Mogelijk negatief effect, maar niet significant.*
De werkzaamheden zijn vergunningplichtig.
Er moet een vergunning worden aangevraagd op basis van een verslechterings- en verstoringstoets.
3. *Kans op een significant negatief effect.*
Voor de werkzaamheden moet een vergunning worden aangevraagd aan de hand van een passende beoordeling.

FLORA- EN FAUNAWET

De bescherming van inheemse (van nature in Nederland voorkomende) in het wild levende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Flora- en faunawet.

De wet in zijn huidige vorm is in werking getreden op 1 april 2002.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten en dieren te waarborgen. De wet gaat uit van het 'nee, tenzij...'-principe. Beschermen staat voorop en ingrijpen is een uitzondering.

De Flora- en faunawet kent drie beschermingscategorieën.

- Soorten in tabel 1 zijn vrij algemeen en zijn beschermd.
- Soorten in tabel 2 zijn een stuk zeldzamer of planten zich moeilijker voort en zijn daardoor zwaarder beschermd.
- Soorten in tabel 3 zijn zeldzaam en zeer kritisch in hun habitateisen; deze soorten zijn strikt beschermd.

Voor alle soorten in Nederland geldt de zorgplicht (zie bijlage 2).

Soort vermeld in	Vrijstelling	Ontheffing	Geen ontheffing mogelijk
Tabel 1	Vrijstelling voor verboden van de Flora- en faunawet (uitgezonderd art. 13)	Ontheffing aanvragen voor vervoeren van dieren (art. 13)	
Tabel 2	Vrijstelling mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode	Zonder goedgekeurde gedragscode ontheffing aanvragen	
Tabel 3	Geen vrijstelling mogelijk	Altijd ontheffing aanvragen	Voor het verontrusten van dieren (art. 10) en het verstoren van broedende vogels (art. 11) wordt geen ontheffing verleend

Voor de soorten in tabel 1 geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen mits de zorgplicht in acht genomen wordt.

Voor soorten in tabel 2 geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes zijn geldig voor bestendig beheer en onderhoudswerkzaamheden die geen wezenlijke invloed hebben op beschermde soorten.

Voor soorten van tabel 2 kan een ontheffing aangevraagd worden als de activiteit de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar brengt. De activiteit dient een redelijk doel te dienen.

Voor soorten van tabel 3 is geen vrijstelling mogelijk. Onder strikte voorwaarden kan in sommige gevallen wel een ontheffing verleend worden. Er dient dan sprake te zijn van dwingende reden van openbaar belang, zorgvuldig handelen en er is geen alternatief mogelijk.

Sinds april 2010 is het beleid gericht op het treffen van mitigerende maatregelen, waardoor in casu geen verslechtering optreedt en dus geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Bij strikte naleving van de wet dienen de mitigerende maatregelen bewezen te functioneren. Uit recente ontheffingen blijkt de Dienst Regelingen ook akkoord te gaan met mitigerende maatregelen die in een *expert judgement* als waarschijnlijk werkzaam worden beschreven.

De verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zijn opgenomen in bijlage I.

PROVINCIALE WETGEVING

De eisen voor de bescherming van de EHS zijn door de Provincie vastgelegd in het streekplan. Wijzigingen in deze EHS zijn in juli 2009 vastgesteld door Provinciale Staten. De huidige status van de EHS, met bijbehorende kernkwaliteiten, is terug te vinden in de Atlas Groen Gelderland (lit. I 2). Dit is onderdeel van de website van de provincie Gelderland.

Voor de EHS geldt het 'nee, tenzij...'-principe. Dit betekent dat de kernkwaliteiten van de EHS gewaarborgd moeten worden. Ingrepen zijn in principe niet gewenst, maar mogelijk als door mitigerende en compenserende maatregelen de kernkwaliteiten van de EHS gewaarborgd zijn of versterkt worden.

3 Werkwijze

Voorafgaand aan de natuurtoets zijn verschillende openbare bronnen geraadpleegd aan de hand waarvan een indicatie verkregen is van de bijzondere planten en dieren in de omgeving. Tevens zijn de omliggende beschermde gebieden in kaart gebracht en is de afstand van de locatie tot de beschermde gebieden bepaald. De werkzaamheden zijn getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen (in geval van de EHS de kernkwaliteiten).

Op 16 april 2010 heeft een veldbezoek plaatsgevonden door mevrouw ir. C.G. Hoogerwerf van Loo Plan.

Caroline Hoogerwerf heeft een brede ecologische kennis en is gespecialiseerd in vegetaties en plantensoorten.

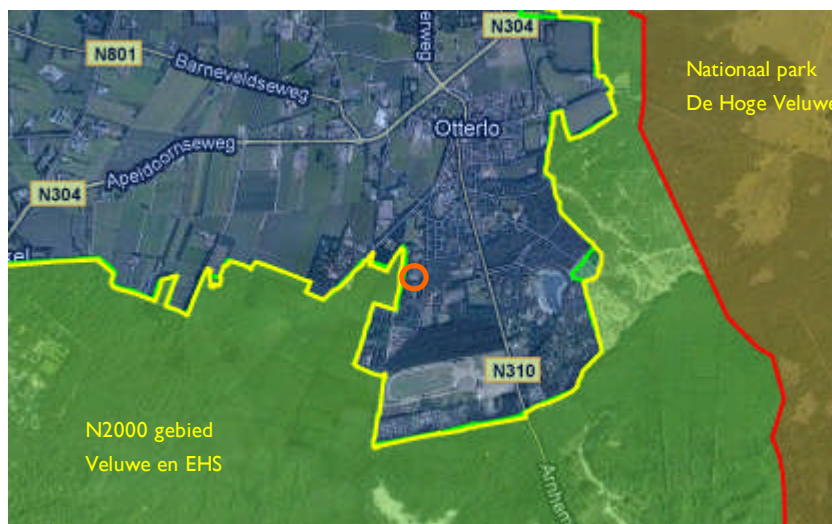
Tijdens het veldwerk zijn de terreinen onderzocht op de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Op basis van de terrein-gesteldheid en de eigenschappen van de gebouwen is een inschatting gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van deze beschermde soorten op de onderzoekslocatie.

Tevens is een algemene inschatting gemaakt voor wat betreft de geschiktheid van de aanliggende terreinen als leefgebied voor beschermde soorten.

4 Beschermde gebieden

4.1 Het onderzoeksgebied

Heel Otterlo en omgeving maken deel uit van het nationaal landschap Veluwe. Het onderzoeksgebied ligt aan drie zijden ingesloten door het Natura 2000-gebied Veluwe. Aan de westzijde is de afstand tot het Natura 2000-gebied ongeveer 45 meter (schatting¹). Aan de zuidkant bedraagt de afstand een krappe 900 meter. En de oostgrens ligt op bijna een kilometer afstand. Daar de EHS vrijwel geheel overlapt met het Natura 2000-gebied, gelden hier dezelfde afstanden voor. Behalve dat de EHS ter hoogte van de schuur aan de westkant verder uitsteekt dan het Natura 2000-gebied. De afstand aan de westzijde tot aan de EHS wordt op ongeveer 35 meter geschat.

Beschermde gebieden rondom Mossel Events (oranje). N2000 gebieden zijn geel, de EHS is groen en het nationaal park is rood. De EHS overlapt met het N2000-gebied (lit. 10).

NATIONAAL LANDSCHAP VELUWE Het nationaal landschap Veluwe bestaat uit bos en stuifzanden afgewisseld met heidevelden en landgoederen. Aan de randen van de stuwwallen zijn al vroeg nederzettingen ontstaan met de nu nog karakteristieke essen en kampen. De kernkwaliteiten zijn:

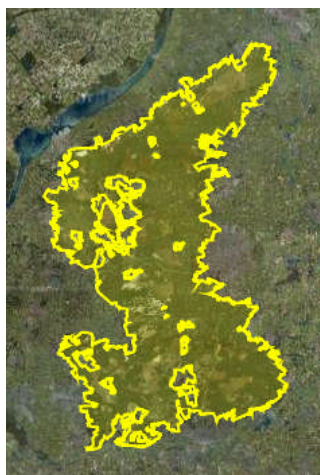
- Schaalcontrast van zeer open naar besloten.
- Actieve stuifzanden.
- De grootte en aaneengeslotenheid van het bos.

¹ Alle afstanden in dit hoofdstuk zijn geschatte waarden op basis van de kaartenmachine 'zoek een natuurgebied' op de site van het Ministerie van LNV. De begrenzing van de natuurgebieden op deze site kan afwijken van de werkelijkheid (zoals de begrenzing van de EHS hier afwijkt). De geschatte afstanden kunnen ook afwijken van de werkelijke afstanden, maar geven wel een globaal beeld van de situatie.

STATUS NATURA 2000-GEBIEDEN

Natuurgebieden die aangewezen zijn als Vogelrichtlijngebieden en als Habitatrichtlijngebieden doorlopen nu de aanwijzingsprocedure voor N2000-gebieden. Dit vindt trapsgewijs plaats in vier tranches.

De Veluwe is een N2000-gebied van de eerste tranche. Dit betekent dat de inzageperiode van het ontwerpbesluit plaatsvond van 9 januari 2007 tot 19 februari 2007. De minister heeft op de bezwaren uit de inspraakprocedures gereageerd door middel van een Nota van Antwoord. Momenteel zijn ongeveer 15 N2000-gebieden definitief aangewezen. De Veluwe is nog niet definitief aangewezen. Dit betekent dat voor deze twee gebieden officieel de aanwijzingsbesluiten van de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatlijn (HR) gelden. De soorten en habitattypen die onder de VR en HR beschermd worden, kunnen afwijken van de instandhoudingdoelstellingen van het N2000-gebied (geformuleerd in het ontwerpbesluit). Zodra het gebied definitief als N2000-gebied is aangewezen, gelden de instandhoudingdoelstellingen van het N2000-gebied (geformuleerd in het aanwijzingsbesluit). De verwachting is dat binnen nu en vijf jaar alle N2000-gebieden definitief aangewezen zijn. In dit rapport wordt daarom rekening gehouden met de originele aanwijzingsbesluiten van de VR en HR, evenals de instandhoudingdoelstellingen van de N2000-gebieden in ontwerp.

NATURA 2000-GEBIED VELUWE

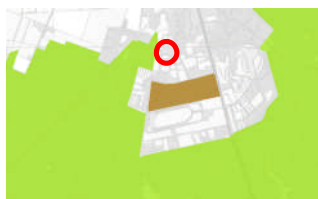
Begrenzing N2000.

De Veluwe bestaat overwegend uit droge bossen, droge en natte heide, vennen en stuifzanden. In de voorlaatste ijstijd, zo'n 150.000 jaar geleden, duwden de ijslobben van het landijs enorme hoeveelheden door de rivieren aangevoerd zand en grond voor zich uit en opzij en vormden zo de stuwwallen. Hoewel de hoogteverschillen sindsdien door wind en water zijn afgevlakt, reiken de hoogste delen van de Veluwe tot ruim 100 meter boven NAP.

Tot 1900 was de Noord-Veluwe één uitgestrekt stuifzandgebied; tegenwoordig is hier in totaal nog 1400 hectare stuifzand. Bij Kootwijk ligt één van de grootste actieve stuifzandgebieden van Europa.

Plaatselijk komen in de heiden natte (onder andere leemputten bij Staverden) of droge (onder andere Harskamp) heischrale graslanden, jeneverbesstruwelen, vennen, natte heide en hoogveenkernen (mosterdveen) voor. In het beekdal van de Hierdense en Staverdense Beek worden schraallanden aangetroffen. Langs de randen van de Veluwe ontspringen de (sprengen)beken, waar beekvegetaties en zeer plaatselijk bronbossen zijn.

EHS

Lichtgroen = EHS natuur
Bruin = EHS verweving
Rode cirkel = Mossel Events

Mossel Events ligt vlak naast de EHS natuur. De begrenzing op de kaartensite van het Ministerie van LNV blijkt niet geheel te kloppen (afbeelding pagina 7). Het stuk bos ten zuiden van camping Beek en Hei en ten oosten van camping het Lorkenbos is EHS verweving. In de EHS natuur gaan de natuurwaarden vóór andere functies. In de EHS verweving wordt een balans gezocht tussen natuur, recreatie, wonen en dergelijke.

De relevante kernkwaliteiten van deze EHS natuur zijn:

- Natuurdoeltype droog bos van arme en lemige gronden en droge heide.
- Stiltebeleidsgebied (norm van 40 dB(A)).
- Kwaliteit van leefgebied van alle soorten waarvoor, conform Ff-wet bij ruimtelijke ontwikkelingen, een ontheffing vereist is.
- Landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden.
- Uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren in de ecologische verbindingszone (EVZ) en overige delen van de EHS (in het bijzonder herten en wilde zwijnen).

De relevante kernkwaliteiten van deze EHS verweving zijn:

- Natuurdoeltype droog bos van arme en lemige gronden.
- Kwaliteit van leefgebied van alle soorten waarvoor, conform Ff-wet bij ruimtelijke ontwikkelingen, een ontheffing vereist is.
- Landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden.
- Uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren in EVZ en overige delen van de EHS (in het bijzonder herten en wilde zwijnen).

5 Resultaten

5.1 Beschermde gebieden

OUDE SITUATIE

Aan het Mosselsepad 28 te Otterlo stond een manege. Bij deze manege was niet alleen een stal waar de paarden stonden en waar lesgegeven werd, ook was er een buitenbak en een mestopslag.

De mestopslag zorgde voor stankoverlast en trok veel vliegen aan.

De buitenbak zorgde voor stofoverlast en de buitenlessen voor geluidshinder. De manege had ook een café/bar. Bij het café was een terras, waar (buiten) luidsprekers geplaatst waren om met luide muziek klanten naar het café te trekken. Daarnaast zorgde een tekort aan parkeerplaatsen op het terrein voor overlast in de omgeving.

Huifkarren en/of paard en wagens op de openbare weg zorgden tevens voor oponthoud in het verkeer.

HUIDIGE SITUATIE

De evenementenhal bestaat uit een paint ball-hal en een challenge-zaal. In de challenge-zaal zullen activiteiten plaatsvinden als kruisboog-schieten, blaasdarten, beachvolleybal enzovoort. Het oude café wordt omgebouwd tot een horecagelegenheid met een (volledig inpandige) bar, een restaurant en een terras. De paardenstal blijft aanwezig; er zullen maximaal 28 paarden gehouden worden. Er worden vooral groepen ontvangen, die zich zullen vermaken in de evenementenhal. Deze groepen maken gebruik van het restaurant en de bar. Activiteiten om recreanten van buitenaf (zoals fietsers en wandelaars) aan te trekken, zijn er niet.

Er is een akoestisch onderzoek verricht door Schoonderbeek en Partners Advies BV (SPA) (lit. 8). Hierin is de maximale halwaarde voor de paint ball-hal vastgesteld op 72 dB(A) en voor de challenge-zaal op 75 dB(A). Voor het stemgeluid op het terras is uitgegaan van 72 dB(A) per persoon. Volgens dit rapport is geen muziek buiten op het terras en is de bar (waar wel muziek wordt gedraaid) volledig inpandig. Buiten de hal kan eventueel handboogschieten plaatsvinden. Daarnaast kunnen ongeveer 10 personenauto's per uur het terrein op rijden en maximaal 1 vrachtwagen per dag. Het rijden van de personenwagens is maximaal vastgesteld op 100 dB(A), de vrachtwagen op 110 dB(A) en het geluidsniveau van personen (roepen bij boogschieten en terras-bezoekers) op 95-105 dB(A).

VERANDERINGEN

De verandering naar Mossel Events zorgt voor veel verbetering ten opzichte van de oude situatie. De buitenbak en mestopslag zijn verdwenen, evenals de luidsprekers op het terras. Hierdoor zijn de stof- en stankoverlast en de grote hoeveelheid vliegen verdwenen of verminderd. De aanwezige vliegen kunnen een interessante voedselbron geweest zijn voor insectenetende soorten zoals vogels en vleermuizen. Met het verwijderen van de mestopslag is deze potentiële voedselbron verdwenen. De vermindering van stof- en stankoverlast heeft vooral positieve resultaat voor de burens. De effecten hiervan op het Natura 2000-gebied Veluwe zijn verwaarloosbaar klein. Mocht er toch een effect zijn, dan is het neutraal tot positief.

In de oude situatie werd (pop)muziek gespeeld via buitenluidsprekers op het terras. Dit was tot op een afstand van 1,5 kilometer nog te horen. Er zijn geen gegevens bekend over de exacte hoeveelheid geluid (dB(A)) die door de luidsprekers werd verspreid. Het geluidsniveau van het bestaande gebruik is geaccepteerd in het Natura 2000-gebied. Het nieuwe geluidsniveau is beduidend lager dan het oude (bestaande gebruik) en straalt maximaal (alleen bij harde uitroepen bij boogschieten buiten de hal of luidruchtige feestgangers op het terras) uit tot 700 meter.

Het geluidsniveau van het nieuwe gebruik is lager dan het bestaande gebruik, waarmee het effect op het Natura 2000-gebied positief uitvalt. Om er zeker van te zijn dat er geen negatieve effecten plaatsvinden, wordt het nieuwe gebruik volledig getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen.

Het Natura 2000-gebied Veluwe is aangewezen als beschermingszone voor verschillende vegetatietypen van voedselarme grond (heide, buntgrasvegetatie, hoogveen e.d.).

Geluid heeft geen effect op de instandhouding van deze vegetatietypen.

Verder is het gebied aangewezen voor de gevlekte witsnuitlibel, vliegend hert, beekprik, rivierdonderpad, kamsalamander, meervleermuis en drijvende waterweegbree. Voor geen van deze soorten is een gevoeligheid voor geluid bekend.

Geluid heeft geen effect op de instandhouding van deze soorten.

Hoewel enkele onderzoeken naar gevoeligheid van (broed)vogels voor geluid zijn gedaan, is er nog maar weinig informatie over bekend.

De Veluwe is aangewezen als speciale beschermingszone voor de wespandief, nachtzwaluw, ijsvogel, zwarte specht, boomleeuwrik, duinpieper en de grauwe klauwier. Daarnaast aangewezen als belangrijk broedgebied voor de draaihals, roodborsttapuit en tapuit.

Slechts van enkele vogels (niet deze soorten) is bekend hoe ze reageren op geluid. Meer schuwe soorten zijn gevoeliger dan vogels die aan menselijke aanwezigheid gewend zijn (bijvoorbeeld merel en roodborst). Voor de meest schuwe vogels wordt een verstoringniveau van 42 dB(A) gehanteerd. Dit komt overeen met het natuurlijke achtergrondgeluid in Nederland. Vogels schrikken met name van de incidentele piekbelastingen. Hoewel het geluid van de menselijke stem niet meetelt voor de wet op geluidshinder, is deze wel belangrijk voor de dieren. Daarbij is bekend dat vogels gewennen aan bepaalde geluiden en activiteiten die niet bedreigend zijn. Zo komen de meest schuwe broedvogels voor op schietterreinen van defensie. Al maken de schietoefeningen erg veel geluid, door het ontbreken van menselijke activiteit in het gebied wordt dit niet als bedreiging ervaren. Zo worden de campings in de omgeving van Otterlo waarschijnlijk ook door de vogels als niet bedreigend ervaren. Wel geluiden, maar geen bedreigende activiteiten in de buurt.

De exacte berekeningen voor geluid staan in bijlage 5. Hieronder worden alleen de conclusies beschreven.

Locatie van boogschieten en het terras.

CONCLUSIES

De evenementenhal is goed geïsoleerd en heeft geen negatief effect op het geluidsniveau van het Natura 2000-gebied Veluwe. Echter, de boogschutters buiten de hal en de recreanten op het terras zorgen in de worst-case-scenario (hard schreeuwen op het terras en bij de boogschutters zonder demping) voor een lichte verstoring aan de grens van het Natura 2000-gebied. De geluiden worden nog gedempt en verstrooid aan de rand van het Natura 2000-gebied door het dichte loofbos met rijke struiklaag. De geluiden van de recreanten op het terrein van Mossel Events worden daarnaast volledig opgenomen in de geluiden van de omliggende campings. Deze campings (welke grenzen aan het Natura 2000-gebied) hebben een geluidsniveau dat minimaal gelijk is aan 72 dB(A) (menselijk stemgeluid bij normale conversatie). Toch komt een aantal vogels, namelijk de boomleeuwerik, zwarte specht, de ijsvogel, de roodborsttapuit en de nachtzwaluw vooral aan de bosranden en in de gebieden met veel campings voor. Deze vogels worden blijkbaar niet gehinderd door verstorende geluiden van campings en menselijke conversatie.

De draaihal is in 2009 op minder plaatsen waargenomen dan de jaren daarvoor, maar deze soort heeft meer te lijden van biotoop-verslechtering en concurrentie door wilde zwijnen tijdens het foerageren op de zwarte wegmier, dan van geluid. De duinpieper is de afgelopen 8 jaar niet binnen een afstand van 5 kilometer van Mossel Events waargenomen en komt sinds het begin van deze eeuw niet meer voor als broedvogel in Nederland. De tapuit, wespendif en grauwe klauwier komen op ruime afstand (>5 kilometer) van Mossel Events voor.

Hieruit kan geconcludeerd worden dat het geluidsniveau van de campings tussen Mossel Events en het Natura 2000-gebied hoger is dan het geluidsniveau van Mossel Events in de huidige situatie. Mossel Events heeft daardoor weinig invloed op de geluidsbelasting van het Natura 2000-gebied. Het nieuwe geluidsniveau van Mossel Events ligt ruim onder het goedgekeurde bestaande gebruik. Er is geen significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied de Veluwe.

Eén van de kernkwaliteiten van de EHS is: kwaliteit van leefgebied van alle soorten waarvoor, conform de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen, een ontheffing vereist is. Dit gaat om strikt beschermde soorten van tabel 3 van de Flora- en faunawet én bijlage IV van de Habitatrichtlijn (HR), zoals de boommarter.

De effecten op soorten worden in de volgende paragraaf beschreven.

5.2 Per soortgroep

PLANTEN

Bomen aan de kant van de straat.

Vlieren langs de erfgrans.

Het erf bestaat uit kaal zand of verharding. Langs de weg staan enkele eiken en een beuk. Deze bomen blijven staan. Langs de erfgrans staan vlieren. Aan de andere zijde staat op het erf van de burens een coniferen haag; deze zit vol met vogels. De haag maakt geen deel uit van het studiegebied en blijft bij de voorgenomen ingrepen intact.

Beschermden plantensoorten komen veelal voor in specifieke biotopen zoals oevers, veengebieden, heiden en schrale graslanden. Dergelijke biotopen zijn hier niet aanwezig.

Beschermden plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden op grond van de aanwezige biotopen ook niet verwacht.

VOGELS

Vogels zoals merel, koolmees en houtduif komen in de omgeving voor. Er is een jagende huiszwaluw waargenomen. De open mestopslag van de manege trok veel vliegen aan. Dit kan een goede voedselbron voor vogels in de omgeving geweest zijn. Er zijn voldoende voedselbronnen in de omgeving van Mossel Events, waardoor de verwijdering van de mestopslag geen blijvend negatief effect heeft op de totale populatie vogels in de omgeving.

Er is voldoende nestgelegenheid rond Mossel Events. Met name de coniferen haag van de burens kan interessant zijn als broedlocatie. In de bomen langs de weg zijn geen nesten aangetroffen, maar deze kunnen in de loop van het broedseizoen wel ontstaan. De bomen en de coniferen haag staan op ruime afstand van de evenementenhal en het restaurant, waar de werkzaamheden plaatsvinden. Binnen de evenementenhal en het restaurant zijn geen geschikte broedlocaties of nesten gezien. Daarbij zijn de broedvogels in dit gebied aan menselijke activiteiten gewend en zijn er veel uitwijkmogelijkheden naar geschikte nestlocaties in de nabije omgeving. *De vogels, zelfs als ze in de bomen langs de weg broeden, zullen geen hinder ondervinden van de werkzaamheden en de functieverandering.*

broedseizoen

In de Flora- en faunawet wordt geen datum genoemd voor het broedseizoen. Op het moment dat beschermden inheemse broedvogels bezig zijn met het maken van hun nest tot en met het uitvliegen van het laatste jong, mogen er geen versturende werkzaamheden of activiteiten plaatsvinden, dus ongeacht de periode van het jaar. Over het algemeen wordt een richtdatum van 15 maart tot 15 juli aangehouden. Buiten het broedseizoen zijn de nesten van de hier te verwachten soorten niet beschermd.

ZOOGDIEREN

Tijdens het veldonderzoek zijn geen zoogdieren waargenomen. Alle zoogdieren, met uitzondering van de huismuis en bruine rat, zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. In de omgeving komen veel licht beschermde (tabel 1) zoogdieren voor zoals haas, konijn, ree, egel, bunzing, wezel en verschillende muizensoorten. In de bossen zitten ook zwaarder beschermde (tabel 2) eekhoorns, edelherten, damherten en wilde zwijnen. Daarnaast komen de strikt beschermde (tabel 3) boommarter en das voor. In 2010 is een waarneming gedaan van de veldspitsmuis (tabel 3) in het noorden van het Natura-2000 gebied Veluwe. Deze waarneming is nog niet gevalideerd en zou geheel nieuw zijn voor dit gebied.

Waarneming van de veldspitsmuis in 2010 (bron: www.telmee.nl).

De meeste van de bovenstaande soorten komen voor in het Natura 2000-gebied of zijn gewend en aangetrokken door menselijke activiteiten. *De werkzaamheden hebben geen effect op deze dieren of op de kwaliteit van hun leefgebied.*

VLEERMUIZEN

Tijdens de quickscan zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er komen wel veel vleermuizen in de omgeving voor, onder andere gewone dwergvleermuis, franjestaart, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis.

Wel zitten er kieren en gaten in het gebouw, maar deze worden niet geschikt geacht als verblijfplaats; ze zijn te open en bieden te weinig bescherming tegen tocht en andere invloeden. Bij het veldbezoek zijn geen sporen van de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen (uitwerpselen, vettige verkleuringen e.d.) gevonden.

Er zijn geen planten of wateren die insecten aantrekken op het erf of in de directe omgeving van Mossel Events. Mossel Events is daardoor niet interessant als jachtgebied of verblijfplaats. De oude mestopslag had mogelijk een positieve invloed op het voedselaanbod. Dit is echter niet meer na te gaan. Hierdoor is ook niet bekend of de verwijdering van de mestopslag effect heeft gehad op de vleermuizenpopulatie. Vleermuizen gebruiken lijnvormige elementen zoals bosranden en bomenrijen als vliegroute. Daar geen bomen worden verwijderd, hebben de werkzaamheden geen effect op vleermuisbiotopen. Vleermuizen jagen vooral tijdens de schemerperiodes en zijn gevoelig voor licht. Wanneer tijdens de bouw overdag, bij daglicht, gewerkt wordt, worden de vleermuizen niet gehinderd door de werkzaamheden. Verlichting binnen het gebouw voor de werkzaamheden is wel mogelijk.

Er is geen nader onderzoek naar vleermuizen nodig.

**VISSEN, AMFIBIEËN EN
REPTIELEN**

Er is geen water aanwezig in het onderzoeksgebied, noch andere geschikte biotopen voor vissen, amfibieën of reptielen.

Er komen geen beschermde vissen, amfibieën of reptielen voor.

INSECTEN

Er zijn geen drachtplanten of andere voor insecten interessante bloemen en planten. Beschermde insectensoorten stellen hoge eisen aan hun biotoop. De meeste beschermde insecten komen voor in heidegebieden, in vennen, veengebieden of moeras. Daar deze biotopen niet aanwezig zijn in het studiegebied is er een zeer geringe kans op de aanwezigheid van beschermde insectensoorten op deze locatie.

Er is geen aanleiding voor nader onderzoek op dit gebied.

6 Conclusie

De manege aan het Mosselsepad 28 te Otterlo wordt omgevormd tot Mossel Events. Om de voorgenomen maatregelen en functiewijziging te toetsen aan de Flora- en faunawet is een quickscan uitgevoerd en een oriënterend onderzoek gedaan in het kader van de Natuur- beschermingswet 1998.

Door mevrouw ir. C.G. Hoogerwerf is op 16 april 2010 een veldbezoek gebracht.

6.1 Onderzoeksgebied

Mossel Events ligt vlakbij het Natura2000-gebied de Veluwe, het nationaal park De Hoge Veluwe en de EHS. De situatie van Mossel Events (nieuw gebruik) is een verbetering ten opzichte van de manege (bestaand gebruik) door:

- verwijderen van open mestopslag (stankhinder en vliegenoverlast);
- opheffen van de buitenbak (stofoverlast en geluidshinder door buitenlessen);
- verwijderen van de vaste muziekinstallatie op het buitenterras (lit. 8).

De evenementenhal is goed geïsoleerd en geluidsuitstraling van de hal komt bij de grens van het Natura 2000-gebied ruim onder de norm van 40 dB(A). Alleen eventuele uitschieters door roepen bij boogschieten buiten op het terrein, recreanten op het terras of een bevoorradende vrachtwagen kunnen uitstralen tot maximaal 700 meter (zonder damping). Deze geluiden gaan op in de geluiden van de omliggende campings en hebben geen negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Tevens zit dit ruim onder het geluidsniveau van het goedgekeurde bestaande gebruik, welke uitstraalde over 1500 meter.

Hiermee heeft Mossel Events een positief effect op het Natura 2000-gebied de Veluwe en de EHS ten opzichte van het bestaande gebruik. Er is geen vervolgpcedure nodig in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

6.2 Beschermde soorten

Tijdens dit onderzoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Wel komen er veel beschermde soorten voor in de nabije omgeving van Mossel Events. De beschermde soorten zitten vooral in en rond het Natura 2000-gebied. Er zijn geen (vaste) rust- en verblijfplaatsen in het plangebied. De werkzaamheden hebben geen effect op de beschermde soorten.

Soortgroep	Beschermde soorten in het plangebied aanwezig?	Kans op overtreding verboden Ff-wet / aantasting Rode lijst-soorten	Gevolgen
Planten	Nee	Nee	Geen nader onderzoek nodig.
Vogels	Ja, overvliegende vogels, geen broedvogels	Nee	Werkzaamheden tijdens het broedseizoen hebben geen effect op de broedvogels in de omgeving van Mossel Events.
Zoogdieren	Nee	Nee	Geen nader onderzoek nodig.
Vleermuizen	Nee	Nee	Geen nader onderzoek nodig.
Reptielen, amfibieën en vissen	Nee	Nee	Geen nader onderzoek nodig.
Insecten	Nee	Nee	Geen nader onderzoek nodig.

6.3 Aanbevelingen

De werkzaamheden en functieverandering hebben geen effect op de beschermde gebieden en beschermde soorten in de omgeving van Mossel Events. Er zijn geen mitigerende of compenserende maatregelen nodig.

Met kleine maatregelen is het plangebied wel aantrekkelijk te maken voor de beschermde soorten in de omgeving. Deze tips zijn echter geheel vrijblijvend en niet verplicht.

VRIJBLIJVENDE TIPS VOOR NATUURLIEFHEBBERS

- Mossel Events blijft nu en dan tot 's avonds laat open. Bezoekers hebben licht nodig om hun auto terug te vinden. Door de buitenverlichting naar beneden te laten schijnen en te voorzien van een bewegingsdetector wordt lichthinder voor vleermuizen beperkt. Tevens kan gedacht worden aan gekleurd licht dat minder verstorend werkt op het dag-nachtritme.
- De vogels in de omgeving zijn gewend aan de geluiden van de campings in de omgeving. Door de boogschuttersactiviteiten buiten de evenementenhal vooral overdag plaats te laten vinden, gaat het geluid hiervan op in het al bekende geluid van de campings.
- Er zijn verschillende mogelijkheden voor erfafscheiding. Vanuit natuuroogpunt is een weelderig begroeide schutting beter dan een kale schutting. In klimop kunnen veel kleine vogeltjes broeden en de bessen zijn eetbaar. Een gemengde groene haag (inheemse soorten) kan ook heel interessant zijn.

Literatuurlijst

1. Boerema, L., 2009
Teksten Flora- en faunawet c.a., editie 2010
SDU Uitgevers
2. Heusden, W.R. M. van en S.J. Vreugdenhil, 2006
Handreiking Flora- en faunawet, versie 1.0, 31 oktober 2006
Dienst Landelijk Gebied
3. Ministerie van LNV, 2005
Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998
4. Diepenbeek, A. van, 1999
Veldgids diersporen (veldgids nummer 12)
KNNV Uitgeverij, Utrecht
5. Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997
Atlas van de Nederlandse vleermuizen
KNNV Uitgeverij, Utrecht
6. Meijden, R. van der, 2005
Heukels' flora van Nederland, drieëntwintigste druk
Wolters-Noordhoff bv, Groningen/Houten
7. SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002
Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000
Nederlandse Fauna 5
Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis,
KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland,
Leiden
8. Schoonderbeek en Partners Advies BV, 2010
Mossel Events in Otterlo,
Akoestisch onderzoek BARIM en RO
9. Ministerie van VROM, 1999
Handleiding meet- en rekenvoorschrift industrielawaai,
aangevuld met het meet & rekenvoorschrift geluidhinder 2006
(www.infomil.nl)
10. Gebiedendatabase van het Ministerie van Landbouw, Natuur
en Voedselkwaliteit
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000
11. Soortendatabase van het Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit
www.minInv.nederlandsesoorten.nl
12. Atlas groen Gelderland (kaartensite van de provincie
Gelderland)
<http://www.gelderland.nl/eCache/DEF/4/618.html>
13. Stichting RAVON: Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek
Nederland
www.ravon.nl
14. Het Nederlandse Soortenregister
www.nederlandsesoorten.nl
15. Zoogdiervereniging VZZ
www.zoogdiervereniging.nl
16. Vleermuisnet: het netwerk voor informatie over vleermuizen
in Nederland
www.vleermuis.net
17. Vogels
www.sovon.nl
18. Vlinders
www.vlinderstichting.nl

-
19. www.waarneming.nl
 20. www.telmee.nl
 21. Gegevensautoriteit Natuur: gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
www.natuurloket.nl
 22. www.maps.google.nl

BIJLAGEN

1 Verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet

Artikel 8: Verbodsbepaling planten

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Verbodsbepaling vangen - bemachtigen - opsporen en doden - verwonden

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Verbodsbepaling opzettelijk verontrusten

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Verbodsbepaling voortplantingsplaatsen en vaste rust- of verblijfplaatsen

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Verbodsbepaling ten aanzien van eieren

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13: Verbodsbepaling ten aanzien van vervoeren, onder zich hebben

Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Artikel 14: Verbodsbepaling ten aanzien van het uitzetten van dieren en uitzaaien van planten

1. Het is verboden dieren of eieren van dieren in de vrije natuur uit te zetten.
2. Het is verboden planten, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten, in de vrije natuur te planten of uit te zaaien.

2 Veel gebruikte definities Flora- en faunawet

ZORGPLICHT

De zorgplicht houdt in dat de in het wild levende dieren en planten en hun omgeving zo min mogelijk verstoord mogen worden. En dat te allen tijde schade zo veel mogelijk voorkomen wordt.

Enkele voorbeelden van zorgplicht:

- Voorafgaand aan de werkzaamheden in een rietveld wordt gecontroleerd op broedgevallen en vogelnesten.
- Kikkers en padden die tijdens baggerwerkzaamheden gevonden worden, worden direct overgezet in een deel van de sloot die niet gebaggerd wordt. De dieren worden uitgezet in de modder waarin ze gevonden zijn, zodat ze niet meteen opgegeten worden door reigers.
- Voorafgaand aan graafwerkzaamheden worden takkenhopen met bladeren doorzocht op de aanwezigheid van overwinterende egels. Bij het aantreffen van een egel wordt deze in een zelfde soort takkenhoop met bladeren buiten het te vergraven gebied teruggeplaatst.
- Bij nieuwbouw aan de bosrand in een gebied met veel vleermuizen wordt geen buitenverlichting aangebracht. Dit om de lichtvervuiling tot een minimum te beperken.

ZORGVULDIG HANDELEN

Zorgvuldig handelen houdt in dat compenserende of mitigerende maatregelen aangetoond moeten werken, voordat de ingreep uitgevoerd wordt. Pas als de maatregelen geaccepteerd zijn door de betreffende beschermde soorten, mag de originele habitat aangetast worden.

GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

De gunstige staat van instandhouding is werkzaam op lokale populaties en hun leefomgeving.

Bijvoorbeeld:

In een poel in het weiland van een boer bevindt zich een populatie poelkikkers. De gunstige staat van instandhouding niet aangetast zolang de populatie poelkikkers in deze poel kan voortbestaan. Dit betekent dat de poel in een goede staat moet blijven verkeren. Raakt de poel vervuild, verdroogd of als hij in zijn geheel verdwijnt, dan zal ook de populatie poelkikkers verdwijnen.

Bij de gunstige staat van instandhouding gaat het niet om het voortbestaan van alle poelkikkers in Nederland of in Europa; het betreft een lokale situatie.

3 Kaart

Mossel Events (rood) bron: Google maps

4 Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied

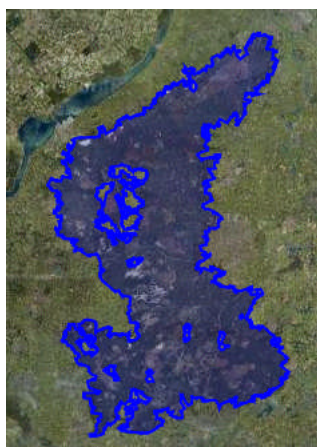
NATURA 2000-GEBIED VELUWE

Begrenzing
Habitatrichtlijngebied.

Het Natura 2000-gebied Veluwe is aangewezen voor de volgende instandhoudingsdoelstellingen (habitattypen en soorten aangeduid met * zijn prioritair):

- H2310 Psammofiele heide met *Calluna* en *Genista*
- H2320 Psammofiele heide met *Calluna* en *Empetrum nigrum*
- H2330 Open grasland met *Corynephorus*- en *Agrostis*-soorten op landduinen
- H3130 Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het *Littorelletalia uniflorae* en/of *Isoëto-Nanojuncetea*
- H3160 Dystrofe natuurlijke poelen en meren
- H3260 Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het *Ranunculion fluitantis* en het *Callitrichio-Batrachion*
- H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*
- H4030 Droge Europese heide
- H5130 *Juniperus communis*-formaties in heide of kalkgrasland
- H6230 *Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
- H6410 Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (*Molinia caerulea*)
- H7110 *Actief hoogveen
- H7150 Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het *Rhynchosporion*
- H9120 Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion robur-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)
- H9160 Sub-Atlantische en midden-Europese wintereikenbossen of eikenhaagbeukenbossen behorend tot het *Carpinion-betuli*
- H9190 Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met *Quercus robur*
- H91E0 *Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- H1042 Gevlekte witsnuitlibel
- H1083 Vliegend hert
- H1096 Beekprik
- H1163 Rivierdonderpad
- H1166 Kamsalamander
- H1318 Meervleermuis
- H1831 Drijvende waterweegbree

Begrenzing

De Veluwe is aangewezen als speciale beschermingszone voor de wespandief, nachtzwaluw, ijsvogel, zwarte specht, boomleeuwierik, duinpieper en de grauwe klauwier. Daarnaast aangewezen als belangrijk broedgebied voor de draaihals, roodborsttapuit en tapuit.

5 Geluidsberekeningen

Voor het Natura 2000-gebied is geen toelaatbaar geluidsniveau aangegeven. Het verstoringniveau voor vogels ligt rond de 42 dB(A), het natuurlijke achtergrondgeluid in Nederland.

Voor de EHS wordt echter gerekend met een geluidsniveau van 40 dB(A).

De achterzijde van de paint ball-hal ligt op ongeveer 45 meter afstand van het Natura 2000-gebied. De formule waarmee de geluidsafname over afstand wordt berekend is $10 \log(2\pi r^2)$ (lit. 9). Over een afstand van 45 meter neemt het geluid af met 41 dB(A). Op de grens van het Natura 2000-gebied is het geluidsniveau afgenomen tot 31 dB(A). Dit zit ruim onder het achtergrondgeluid in Nederland en het niveau van het stiltegebied (40 dB(A)).

De evenementenhal is bijna 40 meter lang en de challenge-zaal begint ongeveer halverwege. De afstand tot het Natura 2000-gebied is ongeveer 65 meter. Het geluidsniveau van de challenge-zaal is bij de grens van het Natura 2000-gebied afgenomen met 44 dB(A) tot een niveau van 31 dB(A). Ook dit zit ruim onder de toegestane geluidsnorm.

Het terras ligt op een afstand van ongeveer 80 meter tot het Natura 2000-gebied. In de worst-case-scenario is de maximale verstoringswaarde van het terras 105 dB(A). De afname in geluid is dan 46 dB(A) waardoor het geluidsniveau aan de grens van het natuurgebied 59 dB(A) is.

Locatie van boogschieten en het terras.

Het boogschieten vindt voor het terras plaats. Hierbij wordt uitgegaan van een schietrichting naar het uiteinde van de hal (van de straat af). De recreanten (maximaal geluidsniveau van 105 dB(A)) staan daardoor ter hoogte van het terras. Ook voor deze groep is het geluidsniveau bij de grens van het Natura 2000-gebied 59 dB(A).

Dit betekent dat de evenementenhal geen negatief effect heeft op het geluidsniveau van het Natura 2000-gebied de Veluwe. Echter, de boogschutters buiten de hal en de recreanten op het terras zorgen in de worst-case-scenario voor een lichte verstoring, die ruim

onder het menselijk conversatieniveau van 72 dB(A) ligt.

Bij een vrije geluidsverspreiding neemt 105 dB(A) over 700 meter af met 65 dB(A). Dit betekent dat het geluid maximaal 620 meter in het Natura 2000-gebied zal reiken, voordat de waarde van 40 dB(A) bereikt is. Voor de bevoorradende vrachtwagen (maximaal 1 per dag) geldt ongeveer hetzelfde.

Tussen de evenementenhal en het Natura 2000-gebied ligt een camping. Er staan alleen caravans en tenten. Deze deflecteren het geluid nauwelijks. Daarna begint het bos van de Veluwe. Bos dat goed in het blad zit en waarin een struiklaag aanwezig is, deflecteert geluid heel goed. Dit houdt in dat het geluid door het bos sterker afneemt dan in het model, en dat de werkelijke geluidsuitstraling van Mossel Events beduidend lager is dan 700 meter. Het oude geluidsniveau van de manege had een uitstraling van ruim 1500 meter. En dit is het goedgekeurde bestaande gebruik. Mossel Events zorgt dus voor een afname van geluidsbelasting van het Natura 2000-gebied.

De campings in de omgeving hebben een geluidsniveau dat minimaal gelijk is aan 72 dB(A). Toch komt een aantal vogels voor, zoals de boomleeuwerik, zwarte specht, de ijsvogel, de roodborsttapuit en de nachtzwaluw met name aan de bosranden en in de gebieden met veel campings. Deze vogels worden blijkbaar niet gehinderd door licht verstorende geluiden van campings en menselijke conversatie. De draaihals is in 2009 op minder plaatsen waargenomen dan de jaren daarvoor, maar deze soort heeft meer te lijden van biotoop-verslechtering en concurrentie door wilde zwijnen tijdens het foerageren op de zwarte wegmier, dan van geluid. De duinpieper is de afgelopen 8 jaar niet binnen een afstand van 5 kilometer van Mossel Events waargenomen en komt sinds het begin van deze eeuw niet meer voor als broedvogel in Nederland. De tapuit, wespandief en grauwe klauwier komen op ruime afstand (>5 kilometer) van Mossel Events voor.

Hieruit kan geconcludeerd worden dat het geluidsniveau van Mossel Events aan de rand van het Natura-2000 gebied lager is dan het geluidsniveau van de bestaande activiteiten die aan de rand van het gebied worden ontplooid. Mossel Events heeft daardoor weinig invloed op de geluidsbelasting van het Natura 2000-gebied. Daarbij is het geluidsniveau van het nieuwe gebruik beduidend lager (uitstraling max. 700 meter) dan het goedgekeurde bestaande gebruik (uitstraling min. 1500 meter).

Tenslotte geeft de huidige verspreiding van de doelsoorten (vogels) in het Natura 2000-gebied duidelijk aan dat deze geen last hebben van het huidige gebruik. Mossel Events heeft geen significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied de Veluwe, maar mogelijk zelfs een niet significant positief effect.

Diepesteeg 4 6994 CD De Steeg

telefoon 026 3514174

fax 026 4431048

info@looplan.nl

www.looplan.nl

KvK 09116798